

Kiri Taizést

eriväljaanne^{ET}

Kui me otsustasime koos

Tšiilis noortetöö eest vastutajatega, et meie teine rahvusvaheline Ladina-Ameerika kohtumine leiab aset Santiagos 8.-12. detsembril 2010, polnud meil aimugi, et 2010. aastal on tšiillastel katsumusi niisama palju, kui rõõme. Kogu aasta vältel on selle noorte kokkusaamise ettevalmistamine andnud paljudele meie vendadele võimaluse jagada nendega nii ühte kui teist.

Samal ajal, kui tšiillased tähistasid koos teiste Ladina-Ameerika riikidega oma vabariigi 200. aastapäeva, põhjustasid loodusjõud neile suuri kannatusi.

Veebruarikuine maavärin puudutas peamiselt vaeseid. Ent tšiillaste hingest tulnud suuremeelsus on aidanud mõista, kui võrd see rahvas moodustab ühe perekonna, hoides kokku raskustes. Paljud noored tšiillased läksid aitama neid, kes kaotasid oma kodu ja töö. Nad panustasid oma aega ja energiat, et ehitada mediasaguas'eid, väikseid puust onne, kus saaks ajutiselt elada.

Samal aastal väljendasid pika näljastreigiga oma kannatusi ja ootusi mõned Tšiili põlisrahvad, eriti mapuche rühma kuuluvad inimesed.

Pisut hiljem andsid kogu rahvale rõõmu pildid 33 kaevurist, kes toodi peale õnnetust kaevanduses tagasi maapinnale.

Detsembri alguses võimaldas rahvusvaheline kokkusaamine tuhandetel noortel, mitte ainult Tšiilist, vaid kogu kontinendilt, jagada üksteisega rõõme, muresid ja raskusi ja nii töötada koos inimlikuma maailma nimel.

Me olime rõõmsad, et saime sel kohtumisel tervitada ka mõningaid noori Haitilt. Nende kohalolu tuletas meile meelde seda tohutut ahastust, mida 2010. aasta jaanuari maavärin nende rahvale põhjustas. Need haavad pole kaugeltki mitte paranenud. Kui riigi poliitiline ja sotsiaalne olukord võimaldab külaskäiku Haitisse Santiago ja Rotterdami Euroopa kokkusaamise (detsembri lõpus) vahel, annab see meile võimaluse väljendada kõikide mandrite noorte solidaarsust ja samuti ka imetlust, kuidas usk aitab sellel rahval vastu pidada ka kõikide hädade keskel.

Me palvetame jätkuvalt koos nendega kogu tuleva aasta kestel:

Jumal, meie lootus, me usaldame Sinu kätte haitilased. Kohkununa süütute inimeste mõistetamatutest kannatustest, palume Sind juhtida nende südameid, kes toovad vajalikku abi. Me teame, kui sügav on haitilaste usk. Aita neid, kes kannatavad; tugevda neid, kes on rõhutud; lohuta neid, kes nutavad; vala välja oma halastav Vaim sellele nii palju kannatanud ja nii palju armastatud rahvale.

KIRI 2011

Kiri Tšiilist

RÕÕM

Rõõm südames – selline olgu su elu. Jäta kurvameelsus!¹ See ammu enne Kristust elanud uskliku kutse on mõeldud ka meile.

Me kogeme oma elus katsumusi ja kannatusi ning mõnikord kestavad need pikka aega. Ent me püüdleme alati selle poole, et leida taas elurõõmu.²

Kust see rõõm meile tuleb?

Selle kutsuvad esile ootamatud kohtumised, püsivad sõprussuhted, kunstilooming või looduse ilu...

Armastus, mida kogeme, kutsub esile õnne, mis täidab järk-järgult kogu meie hingesügavuse.³

¹Vaata Siiraki Tarkuseraamat 30 :22-23. Üks II sajandil elanud kristlane, Hermas, kirjutas samuti: «Pane selga rõõmsameelsus... Need elavad Jumalale, kes ajavad kurbuse enesest eemale ja riituvad rõõmuga»

²Inimese eneseteostus ei ole mitte niivõrd erilised kangelasteod, vaid hoopis kirkas rõõm, mis puudutab südamepõhjani. Meie elust ei eemaldata igat ebatäiuslikkust, killustatust ja kannatust, ent need ei kustuta ka elu sära.

³Õigeusu teoloog Alexander Schmemmann (1921-1983) kirjutas oma päevikus: «Rõõm mittemillestki konkreetsest, ent ometi rõõm, rõõm Jumala kohalolust ja sellest, kui Ta puudutab hinge. Ja kogedes seda puudutust, seda rõõmu (mida keegi meilt ära võtta ei saa, kuna sellest on saanud hinge sügavaim osa), saame suuna oma mõtetele ja kogu elule.

Ja nõnda suunatakse meid tegema teadlikku otsust valida rõõm.

Mõnikord on vaesuse ja puuduse all kannatavad inimesed võimelised spontaanseks elurõõmuks, rõõmuks, mis ei lase ennast heidutada.⁴

Kui Piibel kutsub meid korduvalt üles olema rõõmsad, siis näitab ta meile ka allikat. See rõõm ei sõltu vaid hetkeolukorrast, see tuleneb usaldusest Jumala vastu: «Olge ikka rõõmsad Issandas! Taas ma ütlen: Olge rõõmsad... Issand on ligidal.»⁵

Kristus ei tulnud selleks, et rajada uut religiooni, mis konkureeriks teistega. Temas sai Jumal inimeseks, nii et iga inimene võiks teada, et teda on armastatud igavese armastusega ja leiaks nõnda rõõmu osaduses Jumalaga. Uskudes Temasse, avanevad meie silmad nägema veel enam kõike seda, mis on inimlik – ema armastust oma lapse vastu, nende pühendumist, kes hoolitsevad haigete eest... Nendes suuremeelsetes tegudes on Kristus kohal, mõnikord nii, et Teda ära ei tunta.⁶

Kristus toob inimestele radikaalse uuenemise. Ta elas selle uue elu esiti ise läbi ja võitles, jäädes ustavaks. Oma kinnivõtmise eelõhtul murdis ta leiba ja ütles need mõistatuslikud sõnad: «See on minu ihu, mis teie eest antakse.»⁷ Jah, Ta on «Sõna, mis sai lihaks».⁸ Oma ülekohtuse surma pööras ta elukingiks. Tõusnud üles surnuist, puhus ta oma jüngrite peale, et anda neile Püha Vaimu, Jumala enese hingust.⁹

Püha Vaim asetab sügavale meie olemusse rõõmu ülestõusnud Kristusest. See ei püsi seal mitte ainult siis, kui kõik on lihtne. Ka siis, kui oleme silmitsi tõsiste väljakutsetega, võivad raskused taas elustada rõõmu. Ja isegi katsumustes võib see olla peidetud nagu hõõguvad sõed tuhas, ilma et see ära kustuks.¹⁰ Me laseme ülistuses sellel

eneses tõusta, ja äkitselt on käesolev hetk valgustatud.¹¹

KAASTUNNE

Rõõmu valimine ei tähenda elu probleemide eest põgenemist. Vastupidiselt – see võimaldab seista silmitsi tegelikkusega, ja isegi kannatustega.

Rõõmu valimine on lahutamatu seotud sellega, et hoolime teistest inimestest. See täidab meid piiritu kaastundega.

Kogedes rõõmu Jumalast, kasvõi väheke, muutume osaduses olevateks naisteks ja meesteks. Individualism kui tee õnnele on illusioon.¹²

Osadusest tunnistamine nõuab julgust ujuda vastuoolu. Püha Vaim annab meile vajaliku ettekujutuse, et leida viise, kuidas me võime jääda kannatavate inimeste kõrvale, neid kuulates ja lastes end puudutada ahastust täis olukorradel.¹³

Tee õnnele, järgides Jeesust, seisneb päevast päeva iseene andmises. Oma elude kaudu, äärmises lihtsuses, võime väljendada Jumala armastust.

Kui ometi meie ühiskond, meie kogudused, meie noortegrupid võiksid muutuda üha enam

⁴ Aastaid hiljemgi mõtlen ma neile, keda kohtasin Haitil, kui ma külastasin seda riiki vend Roger'ga. Sellel ilusal maal valitseb tohutu viletsus. Ma ei suuda unustada neid emasid, kes hommikuti ei tea, kas nad leiavad sel päeval midagi, millega oma lapsi toita. Ja ometi ei vähendanud isegi 2010. aasta jaanuari tugev maavärin enamiku haitilaste usku Jumalasse.

⁵ Filiplastele 4:4-5

⁶ Vaata Matteuse 25:35-40.

⁷ Luuka 22:19.

⁸ Johannese 1:14..

⁹ Johannese 20:22.

¹⁰ Isa Basile Gondikakis, Athose mäel asuva kloostris abt, väljendas seda poeetilises ja salapärases keeles: «Koos Neitsi eeskuju ja abiga võib iga vaikne ja puhas hing, olles avatud jumalikule tahtele, saada Jumala Emaks armu tõttu: eostada ja sünnitada väikese rõõmu, mis ületab surma.»

¹¹ Enne oma kannatusi ütles Jeesus jüngritele: «Nüüd on teilgi muretsemist, aga kui ma näen teid jälle, on teie süda rõõmus ja keegi ei võta teie rõõmu teilt ära» (Johannese 16:22).

¹² Juudist filosoof Martin Buber (1878-1965) kirjutas: «Sina kohtad mind armu läbi, see ei sõltu minu otsingutest. Ent see, et ma Talle ütlen Sina, on mu elu mõte, see, mis laseb mul elada... Ma muutun iseendaks Tema läbi; saades Endaks, ma ütlen Sina. Kogu tõeline elu on kohtumine.»

¹³ Alberto Hurtado (1901-1952) on tšiili pühak, kuulutatud pühakuks paavst Benedictus XVI poolt 2005. aastal. See jesuiidi preester on austatud oma kodumaal, kuna ta pühendas oma elu vaeste heaks. Ta rajas «Kristuse kodu», kus leiavad varjupaika kodutud, raskustes lapsed, naised ja mehed. Tema elu ja tegutsemise juhtmotiiviks oli küsimus: Mida teeks Kristus minu asemel? Aastal 1947 kirjutas ta nendest, kes olid tema hoolde usaldatud: «Esitaks, armastage neid... Armastage neid nii palju kuni ei suuda enam taluda nende kannatusi... Minu ülesanne ei saa olla vaid nende lohutamine ilusate sõnadega, jättes neid nende hädadesse, samal ajal, kui ma ise rahulikult süüa ja mul pole millestki puudust. Nende valu peaks tegema mulle haiget... Armastada neid, et nad saaksid elada ja kasvada, et nende meeled avaneksid ja nad ei jääks teistest maha... Kui me neid armastame, siis teame, mida peame nende heaks tegema. Kas nad vastavad? Jah, osaliselt... ning miski, mis on tehtud armastuses, ei ole läinud kaotsi.»

siira lahkuse ja usalduse kohtadeks – paikadeks, kus võtame üksteist vastu, kus püüame teisi mõista ja toetada, kohtadeks, kus oleme tähelepanelikud kõige nõrgemate suhtes, nende suhtes, kes ei kuulu meie tavalisse suhtlusringkonda, nende suhtes, kes on vaesemad kui meie.

Üks meie ajastu märke on suur heldus, millega nii paljud inimesed on aidanud traagiliste looduskatastroofide ohvreid. Kuidas see lahkus võiks motiveerida meie ühiskondi ka igapäevaelus?¹⁴

Nii vajalik kui materiaalne abi ka nendes kriisiolukordades poleks, ei piisa sellest. Oluline on taastada õiglus neile, kes on kõigest ilma.¹⁵

Kristlased Ladina-Ameerikas meenutavad meile, et vaesuse vastu võitlemine on võitlus õigluse eest – õigluse eest rahvusvahelistes suhetes – mitte abi eest.¹⁶

Me peame õppima hirmu ületama. Me kõik oleme tuttavad selle enesekaitse refleksiga, mis seisneb tahtmises hoida iseennast väljaspool ohtu, isegi teiste heaolu arvelt. Ja see tundub olevat enam väljendunud tänapäeval, kui eba-kindlustunne kasvab. Kuidas hirmule mitte järgi anda? Kas pole selleks mitte teiste juurde minemine, isegi nende juurde, kes näivad olevat ohuks?

¹⁴ Oma reisi ajal Suurbritanniasse tegi paavst Benedictus XVI järgmise pöördumise: «Maailmas on tohutuid ressursse, mida valitsused saavad kasutada, et päästa finantsasutusi, mida peetakse "liiga olulisteks, et need nurjuksid". Pole kahtlustki, et maailma rahvaste areng on niisama oluline: siin on ettevõtte, mis väärrib maailma tähelepanu, mis on tõepoolest "liiga oluline, et nurjuda"».

¹⁵ « See ei ole sinu enese oma, mida sa jagad vaestele, sa annad neile lihtsalt tagasi selle, mis neile kuulub. Sest sa oled hoidnud oma käes seda, mis on mõeldud kõigile kasutamiseks. Maa kuulub kõigile, mitte ainult rikastele, kuid see on mõnede poolt ära võetud nende kõigi kahjuks, kes seal töötavad. Niisiis, sa maksad oma võlga ega tee kaugeltki mitte suuri heategusid.» (Ambrosius Milanost, 4. sajandil)

¹⁶ Aparecida nõupidamise lõpudokumendis (mais 2007), kirjutab Ladina-Ameerika Katolik Kirik: "Töötada maailmas ühise heaolu poole tähendab edendada rahvusvahelist õiglast majanduse, finantsi ja kaubanduse reguleerimist. On hädavajalik jätkata välisvõla vähendamist, selleks, et edendada investeringuid arengusse ja sotsiaalsfääri. Tuleb kavandada ülemaailmsed normid, et ennetada ja kontrollida spekulatiivset kapitali liikumist, edendada õiglast kaubandust ja vähendada võimsate ettevõtete kaubandustõkkeid, tagada adekvaatsed hinnad toorainele mis on toodetud vaestes riikides ja õiglasel eeskirjal, et meelitada ja reguleerida investeringuid ja teenuseid.

Immigratsioon on üks teine meie ajastu märke. Seda tajutakse mõnikord kui ohtu, ent see on vältimatu tegelikkus, mis on juba kujundamas tulevikku.¹⁷

Veel üks käesoleva ajastu märke on kasvav vaesus rikastes riikides, kus hülgamine ja isoleerimine on sageli peamised majandusliku ebakindluse põhjused.

Liigne varanduse kogumine hävitab rõõmu. See hoiab meid kadeduse kütkes. Õnn peitub mujal: valides elu lihtsuses, töötades mitte ainult elatise teenimiseks, vaid ka elule tähenduse andmiseks, elades üksteisega osaduses, saab igaüks aidata luua tulevikku, kus on rahu. Jumal ei anna arguse vaimu, vaid väe ja armastuse ja mõistlikkuse vaimu.¹⁸

ANDESTUS

Evangeelium julgustab meid minema isegi kaugemale: õigusemõistmine peab viima andestuseni; inimühiskonnad ei saa selleta elada. Paljudes maailma paikades on minevikuhaavad veel sügavad. Julgem siis lõpetada see, mis võiks lõppeda juba täna. Niiviisi saab Jumala südames ettekavatsetud tulevane rahu täide viidud.

Uskuda Jumala andestusse ei tähenda, et unustatakse süütegu. Sõnumit andeksandmisest ei saa kunagi kasutada selleks, et katta kinni ebaõiglus. Vastupidi, uskudes andestusse, oleme vabad tunnistamaks omaenese eksimusi, samuti ka eksimusi ja ebaõiglust meie ümber ja maailmas. Meie käes on võimalus seda parandada. Sellel raskel teekonnal leiame äärmiselt olulise toe: kiriku osaduses kogeme uuesti Jumala andestust.

¹⁷ Muidugi, immigratsiooni tuleb reguleerida, mitte hirmust võõramaalaste ees, vaid tõelisest murest nende integreerimise pärast. Sisserännanutele on kõige olulisemaks leida elu- ja töökoht ning õppida kohalikku keelt. Riikides, kus neid vastu võetakse, käib õiguste andmine käsikäes mõistlike kohustustega. Kas ei peaks kristlaste kutsumus sellises olukorras olema oma eluga näidata, et hirm sisserännanu kui võõramaalase ees ei ole põhjendatud? Üksteisele lähenemine ja tuttavaks saamine võivad olla esimesed sammud, ületamiseks hirmu, mis tuleneb teadmatusest.

¹⁸ 2. Timoteose 1:7

Järgmised sammud maapealsel usalduse palverännakul

Kohtumisel Rotterdamis tehakse teatavaks
28. detsembrist 2011. a. kuni 1. jaanuarini
2012. a. 34. Euroopa noorte kokkusaamise
asukoht.

Vend Alois külastab koos vendade ja noortega
üle kogu Euroopa 20.-25. aprillil 2011.a.
Moskvat, et tähistada vaikset nädalat ja
üleöstõusmispühi koos vene õigeusu kirikuga.

Sõnumid, mis on saadetud Rotterdami
kokkusaamiseks:
Vaata: <http://www.taize.fr>

Iga inimene vajab andestust niisama palju kui igapäevast leiba.¹⁹ Jumal annab seda alati, tasuta. «Tema annab andeks kõik su ülekohtu.»²⁰ Oma käte tõstmise palves on lihtne žest, mis võib väljendada meie soovi seda vastu võtta.

Kui me palvetame „Meie Isa“ palves: „Anna meile andeks meie võlad, nagu meiegi andeks anname oma võlglastele...“, puudutab Jumala andestus juba meid. Need pole tühjad sõnad: midagi juhtub, kui me palvetame nende sõnadega, mida Jeesus ise õpetas. Ja siis oleme me omakorda valmis andestama ja teisi mitte lõplikult hukka mõistma, kui meie vastu on eksitud.

Kristus tegi alati vahet inimese ja eksimuse vahel. Oma viimase hingetõmbeni ristil keeldus Ta kedagi hukka mõistmast. Ja süü, kaugel sellest, et seda vähendada, võttis Ta enese peale.

On olukordi, kus me ei suuda andestada. Haavad on liiga sügavad. Siis me peaksime meeles pidama, et Jumal andestab alati. Mis meid puudutab, siis õnnestub see meil mõnikord vaid samahaaval. Soov andestada on juba esimene samm, isegi, kui see soov jääb maetuks kibeduse alla.

Andestamises teeb Jumal rohkem, kui vaid kustutab vead. Me saame võimaluse elada Tema osaduses. Seda elu hoiab Tema Püha Vaim päeval ja öösel põlemas.

Jumala andestust vastu võtta ja jagada on tee, mille Kristus on avanud. Me liigume edasi, hoolimata oma nõrkustest ja haavadest. Kristus ei tee meist naisi ja mehi, kes on juba eesmärgi saavutanud.

Me oleme armusaanud. Olla kristlane ei tähenda väita, et oled parem kui teised. Meid iseloomustab lihtsalt valik kuuluda Kristusele. Tehes selle valiku, soovime olla täielikult kokkukuuluvad.²¹

Ja me kõik saame teha selle avastuse: andestus, mis on saadud või antud, teeb rõõmu. Teades, et meile on andestatud, on võib-olla üks kõige sügavamaid ja vabastavamaid rõõme. See on sisemise rahu allikas, mida Kristus tahab meile anda. See rahu juhhib meid kaugele, see kiirgab teistele ja maailmale.²²

f. Alois

¹⁹ Suzanne de Dietrich (1891-1981), protestantlik teoloog, kes Taizé algusaastatel julgustas vend Roger'd ja tema esimesi vendi mitte kõhkleva endid pühendama kogukonna heaks kogu oma eluks, kirjutas: „Kristlane on keegi, kes elab andestuses, kes teab, et igal päeval ta patustab Jumala käskude vastu, ent kes samuti ka pöördub igal päeval Jumala poole ja kes teab vankumatu kindlusega, et see on Jumal, kellel on tema elus viimane sõna. Kristus hoolitseb tema eest, Ta võttis enesele tema eest vastutuse oma Isa ees; ta ei ole üksi oma võitlustes, see, kellele ta on end andnud, ei hülgata teda iialgi. Tema kindlus ei põhine sellel, mis ta juba ise on, vaid sellel, milline on Jumal, Jumala ustavusel ja armastusel, mis sai ilmsiks Jeesuses Kristuses. Sellepärast ei pimesta teda ta edu ja tema ebaõnnestumised ei heiduta teda. Ta tõuseb alati üles, sest ta ei kuulu enesele, ta kuulub teisele.“

²⁰ Psalm 103:3. Kogu see psalm räägib Jumala andestusest. Ja prohvet Jesaja tuletas ajaloo pimedal perioodil rahvale meelde, et Jumal andestab alati, öeldes: «Ma kaotan su üleastumised nagu pilved... (Jesaja 44 :22).

²¹ «Kristlased ei kuulu Jeesusele Kristusele mitte nii, nagu kõik inimesed Talle kahtlemata kuuluvad, vaid on Tema omad sellisel viisil, et töö, mida Jeesus Kristus maailmas teeb, annab ühtlasi tähenduse ka nende tegudele; võitlus, mida Jeesus Kristus peab pimeduses pimeduse vastu on ka põhjus, miks nad end talle pühendavad.» (Karl Barth, 1886-1968)

²² Serafim Sarovski, vene munk 19. sajandist (1759-1833), kirjutas: «Saavuta sisemine rahu ja tuhanded su ümber saavad päästetud.»